

Prejeli smo pismo

»Kunstlerjeva kovačnica kulturni spomenik«

V glasilu NAŠA KOMUNA št. 11/12 z dne 12. sept. 1989 je bil objavljen članek brez podpisa »Kunstlerjeva kovačnica kulturni spomenik«. Članek navaja povedane neresnice, zato, po Zakonu o tisku objavite moj celotni odgovor v naslednjem 13. št. vašega glasila.

Na junijskem zasedanju delegatov občine Ljubljana Vič-Rudnik, se je predstavnica izvršnega sveta Tatjana Brank ... najprej opredelila do pisnih pripomb dedičev Kunstlerjeve kovačije, ki sta si po vsebin v precejšnjem nasprotju. «Na pripombe M. Badjura in M. Cotarja je odgovorila na prvo trditev ... da lastnikoma ob sprejemanju zazidalnega načrta ... ni bila dana možnost podajate pripomb, pojasnila, da je postopek sprejemanja zazidalnega načrta potekal skladno z zakonom ...»

O razgrnitvi zazidalnega načrta nismo bili obveščeni! Zato tuji nismo mogli podati pripomb!

»V nadaljevanju se je uvodničarka dotaknila ostalih solastnikov spomenika: Sonje, Barbare in Mihe Kunstlerja ... ki ugotavljajo, da navedbe ing. Brateta niso točne, saj se od leta 1942 dalje v navedenih prostorih (kovačnica in kolarница) ni opravljala nobena kovaška obrt ...«

Sonja Muc, se je poročila s Pavlom Kunstlerjem po vojni, dne 14. 11. 1945. Njuna otroka Miha in Barbara sta se rodila kasneje. Predstavnica IS Tatjana Brank pa navaja izjave, tedaj še nerojenih oseb, kot verodostojne pred zborom delegatov! Sonja, Barbara in Miha, so vsi trije skupaj solastniki le do ene šestine dela Kunstlerjeve kovačije in ne celote. Zanima jih le odškodnina za nepremičnine in nimajo odnosa do tradicije in kulturne dediščine.

Predlog trajne razglasitve, zožene samo na prostor »kovačnica«, ki ga je pripravil Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine (LRZVNKD) ni sinteza vseh obstoječih dokumentov, ampak je njihovo pravo nasprotnje!

Tov. Brankova je na sejah skupščine zatrjevala, da se o začasni razglasitvi ne more več odločati, če se je začel postopek za trajno razglasitev. S to interpretacijo je tov. Brankova delegatom napačno tolmačila citirano sodbo.

Sodba Vrhovnega sodišča SRS št. U 90/89 z dne 25. 5. 1989, ki je odpravila Odločbo, s katero naj bi se zavarovali le prostor »Kovačnica«, je zahtevala ponovno preverbo mnenja LRZVNKD, ki se ni sklicevalo s strokovnimi mnenji drugih institucij. To sodbo so prejeli organi občine Vič-Rudnik pred sprejetjem Odloka, vendar je niso upoštevali, čeprav piše v sodbi, da se ta ne upošteva šele takrat, ko je občina že sprejela Odlok.

V času prejema pa občina še ni sprejela Odlok!

»Nadalje so bili delegati opozorjeni na članek Gospodarske zbornice Slovenije, ki posebej apelira in zahteva od upravnih organov občine Lj. Vič-Rudnik, naj s svojim delom omogoči začetek gradnje CTK ...«

Članek je brez podpisa. Kdo ga je napisal?

Za gradnjo CTK občina že poseduje dovolj veliko parcele za severno požarno steno Kunstlerjeve kovačije. Posegi na območje Kunstlerjeve kovačije niso potrelni, saj je bilo to že objavljeno v DELU 1. 8. 1988.

Nasilje, ki ga občina Vič-Rudnik kljub temu izvaja nad nami, že presega vse meje normalnih odnosov v družbi.

Borimo se le za svojo lastnino, ki obenem predstavlja veliko kulturno dediščino!

MARIJ ČOTAR
LEPI POT I

ODGOVOR:

Vsi podatki, ki so bili navedeni uvodoma na seji skupščine ob sprejemanju predloga Odloka o razglasitvi Kunstlerjeve kovačnice, so dokumentirani in sicer:

– s sodnimi ocenami pripravljenimi v postopku za razdržitev skupne solastnine v letih 1960, 1983;

– z raziskovalno nalogo »Kunstlerjeva kovačnica in kolarstvo«, avtor tov. Brate 3/88;

– z recenzijo raziskovalne naloge, avtor tov. Košir 6/88;

– s pismenimi izjavami vseh solastnikov;

Vsi dokumenti so na razpolago v Komiteju za

NASA KOMUNA

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK – PREDSEDNIK ČASOPISNEGA SVETA dr. DESAN JUSTIN – UREDNIŠKI ODBOR: JANKO ČIRIČ, ALOJZ DOLNIČAR, STANE DROLJC, JANJA DOMITROVIČ, RAJKO NAJZER, IVAN ŽITKO – GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA JAJNA DOMITROVIČ – TEHNIČNI UREDNIK IVAN ŽITKO. NASLOV – UREDNIŠTVO NAŠE KOMUNE, LJUBLJANA, TRG MDB 14 – TELEFON 221-191 ali 221-188 – TEKOČI RAČUN SDK: 50101-678-51168 – ROKOPISOV IN FOTOGRAFIJ NE VRĀČAMO – TISK ČGP DELO, LJUBLJANA – GLASILO PREJEMAMO VSA GOSPODINJSTVA V OBČINI BREZPLAČNO – GLASILO NAŠA KOMUNA IZHAJA TRITE-DENSKO V NAKLADI 30.000 IZVODOV

družbene dejavnosti, zato izjave ne mislim znova komentirati, niti utemeljevati stališč.

Kljub temu k članku še naslednje:

– citat »... da je postopek sprejemanja zazidalnega načrta potekal skladno z zakonodajo ...«, je iztrgan iz stavka, ki se nadaljuje tako, »... kar dokazuje sodba ustavnega sodišča iz leta 1988, ko sta stranki zahtevali presojo veljavnosti zazidalnega načrta;

– tov. Miha in Barbara Kunstler sta res rojena po drugi svetovni vojni, vsekakor pa nekaj let preje kot tov. Čotar, tako, da imata enako pravico dajati izjave kot on sam;

– po Zakonu o naravnih in kulturnih dediščinah je opredeljen kot edini možni dajalec strokovnih imenj upravnemu organu Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine; do njegovega mnenja o spomeniški vrednosti Kunstlerjeve kovačije se Komite ni strokovno opredeljeval, saj ni usposobljen za to, kar pripovedamo tudi tov. Čotarju;

– prav tako je območje za gradnjo Centralne tehnične knjižnice ter velikost potrebnega zemljišča določila strokovna organizacija; to je ZIL TOZD LUZ,

– v prejšnjem motivu enih ali drugih solastnikov celotnega kompleksa se ne spušča, vsekakor pa lastniški odnos niso predmet odloka, pa tudi na samo odločanje o spomeniški vrednosti dediščine ne smejo vplivati;

– glede članka Gospodarske zbornice menim, da bo tov. Čotar dobil najbolj avtentične informacije o tem kdo, zakaj in kako ga je pisal pri tej organizaciji;

– oba solastnika, ki se zavzemata za razglasitev celotnega kompleksa za spomenik, sta imela možnost ob sprejemanju osnutka in predloga odloka to na skupščini tudi uveljavljati. To možnost sta ob sprejemanju osnutka odloka tov. Badjura in Čotar tudi izkoristila, žal moram ugotoviti, da tudi delegatov občinske skupščine nista prepričala.

In na koncu še to. Tov. Čotar bi lahko dobil vse ustrezne informacije pri upravnih organih občine Ljubljana Vič-Rudnik, zlasti še pri Občinskem komiteju za družbene dejavnosti. Le-ti so oddaljeni največ 200 metrov od njegove hiše. V kolikor pa bi se udeleževal razgovor, na katere je bil večkrat vabljen, pa se jim je z izjemo enega, ki je bil sklican pred 2 letoma, izognil, bi bil tekoče seznanjen s potekom dogajanja.

Glede na navedeno menim, da je vsako nadaljnje dopisovanje preko javnih občil nepotrebljivo.

Predsednica občinskega komiteja Tatjana Brank, dipl. oec.

Tudi uredništvo Naše komune je mnenja, da nadaljnje polemiziranje najbrže ne koristi niko komur.

Vihar na Mahu

Grožno! Kako so se razhudili nekateri Črnovarišji po predlogu za preimenovanje, češ, mi nismo Lipenčanje in tudi ne bomo. Nikarte tako, možje! Ozemlje, o katerem teče beseda, spada pod mestno občino že od stvarjenja sveta naprej, zato tudi mestni način označevanja poti, v tem primeru: Cesta v Lipe.

Prvi naselniški, kmečki ljudje, ki so prihajali iz bližnje in daljnje okolice, so s seboj prinašali tudi podeželske, vaške navade, zato so svoje naselje imenovali vas, prejšnja cesta pa je izginila, Lipe so prešle v temeljsko občino. Zdaj je pa že čas, da se iz vasi spet vrnemo v mesto, kamor spadamo. S seboj bi pa vzel še sosedje z druge strani ceste, ker je zdaj to ista občina. Torej, zeleni številke od Mokraja do Kozlarja, kot je že bilo poudarjeno.

Pa še zaradi enega vidika je oznaka »vas« dokaj netočna, ker vzbuja vtis, da gre za samostojno naselje, samostojen kraj, kar pa »Črna vas« nikoli ni bila, ampak samo ena izmed cest na mestnem področju.

Pa tudi ime Hauptmance bo treba nekaj pred drugačiti, pred vsem pa posloveniti in Glavarjevo cesto (Hauptmann – glavar), še bolje pa kar preimenovati, ker glavarjev pri nas že 71 let ni več, zato je tolikan bolj čudno, da je tako tuje ime preživel tako prevratne dni 1918, in nove čase 1945, ni jih pa preživel n. pr. bolj domača Jurčkova pot.

Najbolj pravljive ime za zdajšnje Hauptmance bi bila Cesta na Lavrico, pa mogoče še Čepinova pot (Anton, domačin, težko ranjen na Sv. gori pri Gorici 1916, ko je branil, skupaj z drugimi, milo slovensko zemljico pred lakomnim laškim tujcem. Večnaja in pamjet!).

Zatorej, modri velmožje iz tote barjanske soseske – veselo na delo, da bo lep uspeh imelo!

ŽIRIJA ZA PODELITEV NAGRAD IN PRIZNANJ OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

objavlja

razpis

za podajo predlogov za podelitev nagrad in priznanj občine Ljubljana Vič-Rudnik v letu 1990

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik podeli vsako leto ob praznovanju občinskega praznika – 27. aprila

– nagrade občine Ljubljana Vič-Rudnik za izjemni prispevek na področju družbenega in gospodarskega življenja v občini,

– priznanje občine Ljubljana Vič-Rudnik za posebne uspehe, dosežene na področju gospodarstva, znanosti, družbenih, samoupravnih, političnih in drugih dejavnosti, pomembnih za razvoj in ugled občine.

Nagrado in priznanje občine lahko prejmejo posamezniki, delovne skupine, temeljnega in samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije ter društva.

Predlog za podelitev nagrade in priznanja občine mora vsebovati, poleg podatkov o kandidatu, opis dela in aktivnosti, zaradi katerega je kandidat predlagan, navedbo že prejetih odlikovanj in drugih družbenih priznanj ter druge podatke, ki lahko pripomorejo k vsestranski in objektivni oceni predloga.

Predlog za nagrade in priznanja občine lahko dostavijo žiriji temeljne samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije, društva, delovni ljudje in občani.

Predlogi za podelitev nagrad in priznanj občine za leto 1990 morajo biti predloženi žiriji najkasneje do 28. decembra 1989 na naslov: Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik, žirija za podelitev nagrad in priznanj, Ljubljana, Trg MDB 7.

Predlogi, prispevek po navedenem datumu, žirija na bo obravnavala.

Informacije daje tajnica žirije – telefon 223-486.

ŽIRIJA ZA PODELITEV NAGRAD IN PRIZNANJ OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Krvodajalska akcija

Naj bo humana, ne pa profitarska

V pondeljek 23. oktobra 1989 sem pri juranji radijski oddaji poslušal komentar o krvodajcih.

Rečeno je bilo, da se je v Mariboru število krvodajalcev povečalo, v Ljubljani pa da je še nekako zadovoljivo. Porast števila krvodajalcev v Mariboru je morda pripisati dejству, da imajo ali da bodo imeli krvodajalci dva prosta delovna dneva (ni bilo povedano, če tudi plačana). V Ljubljani pa da imajo samo enega.

Predlagano je tudi bilo, da naj bi bili krvodajalci oproščeni participacije pri obiskih v ambulantah in v bolnišnicah. Ampak vse to sili k gmotnim koristim, ne pa k humanemu cilju, kar je tudi namen te akcije.

V Italiji menda te »humane« akcije celo plačujejo. Tudi pri nas so, (vendar ne vem katerega leta), plačevali krvodajalce, pa se to ni obneslo iz več razlogov.

Jaz osebno sem proti vsakršnemu plačevanju ali drugačnemu koristim dajalcem krvi. Če je to resnično humana in plemenita akcija, naj bo vsak krvodajalec ponosen in si steje v čast, da je morda rešil življenje sočloveku, ne pa, da svojo kri prodaja za denar.

Tudi jaz sem bil krvodajalec v času obiska ameriškega kardiologa doktor De Bakya v Ljubljani. Res, da sem jo dal samo dvajsetkrat, pri srčnih operacijah po pol litra, klicali so nas (ekipo) tudi v nedeljo dopoldan, šli smo tudi po liniji rdečega kriza, od pet do petnajst skupaj malodane z zastavo, ponosni, da bomo morda podaljšali zdravje ali rešili življenje sočloveku. Še na misel nam ni prišlo, da bi imeli kako korist od tega, da bi delo znamarili več časa, kot je bilo nujno potrebno. Večkrat smo še z vato na roki prišli na delovno mesto in delali kot da se ni nič zgodilo. Edino plačilo, ki sem ga dobil, je krvodajalsko priznanje in značka, kar je za humano delo zadrstno pozornost.

Verjamem, da je enakega mišljenja večina krvodajalcev. Prepričan sem tudi, da ta dobrodelna in humana akcija ne bo prenehala. Reševanje življenj, dajanje krvi, pač ne bi smela biti profitarska ampak, še enkrat poudarjam, humana akcija. Vsi drugači misleči pa naj se znova zamislijo.

ZVONE GRČAR

Srečanje gasilk v Velikih Laščah

Gasilke OGZ Vič-Rudnik smo se 28. oktobra srečale na že kar tradicionalnem 4. srečanju v Velikih Laščah.

Zbralle smo se na trgu odkoder smo odšle na ogled suhe robe in gasilskega doma, kateri je ponos svojemu kraju saj je bilo otvoritev le-tega v lanskem letu. Ogledale smo si napredno kmetijo, Levstikov dom in Trubarjevo domačijo na Rašči.

Kamor koli smo prišle so nas toplo in pristrno sprejeli krajani, in nas sprito seznanili z delom tako v mlekarji o pridelavi sira, na kmetiji in pri suhi robi. V Levstikovem domu smo si ogledali spominsko sobo